VAS- ÉS FÉMMUNKÁS

A Romániai Vas-, Fém- és Vegyipari Munkások Országos Szövetségének Hivatalos Közlönye

Elöfizetési r: Egy évre 100 Lei
Félévre 50 Lei - Egyes szám 3 Lei

Megjelenik minden hó 1-én
XIV-ik évf. 1933 junius 1 6 sz.

Szerkesztöség és kiadóhivatal:
Bukarest, V Strada Isvor 11 sz.

Szervezetség és szervezetlensèg

Nincs nagyobb ellensége a munkásérdekek elöhaladásának mint a szervezetlenség s ennek nyomán fakadó tunyaság, nemtörödömség, sötétség és öntudatlanság. Ezen tulajdonságok valamelyike, de legtöbb esetben valamennyi, feltalálható a szervezetletlen munkásokban. Ha a kapitalista világ ellensége a munkásosztálynak és a munkásosztály szervezkedésének az érthető. Hiszen miről van szó ? Arrol, hogy a munkásság a szervezettség erejével lenyirbálja a kapitalisták munkanélkül szerzett profitjából azt, ami nem öket illeti meg. Arrol van szó, hogy a munkásság nagyobb darab kenyérhez jusson. Magasabb bér, rövidebb munkaidő, tiszteséges lakást és ruházkodás s általában emberséges életet élhessen. Az a munkás, aki ezért nem harcol, nem szervezkedik az ellensége ön-ön magának és az egész munkásosztálynak.

Sokszor halljuk egy-egy szervezetlen munkástól, hogy „én kiverekedtem a magamét, verekedje ki más is". Ez önámitás. Az csak fehérholló számba megy, hogy egyéni — nem követelésre, — hanem alázatos kérésre egy pár bani javitást adnak a kapitalisták, amikor talán pillanatnyilag szükség van az illető munkásra, de amit a legközelebbi alkalomkor duplán visszaveszik, mert nincs kollektivszerzödésileg biztositva a bér, nem áll az összeség ereje és védelme alatt az egyedüli munkás, hanem a munkaado kénye-kedvére van bizva. Ez a szervezetlenség következménye.

Nagyon érdekes jelenség, hogy a szakszervezetek müködése, annak vezetése ellen, a szervezetlen munkásnak mindig van kifogásolni valója. Mondják: Én már voltam szervezet munkás, de nem volt semmi hasznom belöle. Nem jó a vezetőség. Amig ez vagy az ott lesz a szervezetben addig ő nem lép be. Nem kapott segélyt. Nem volt jó a kollektivszerzödés, amit a szakszervezet kötött. Máskor mondják: Mutasson valami eredményt a szakszervezet, majd akkor mi szervezkedünk. Nem jó a titkár nem jó az elnöki Elbukott ez vagy az a sztreik a vezetőség gyávasága miatt, máskor: nem kellett volna sztreikba ugrassa a vezetőség ennek, vagy annak az üzemnek a munkásait. Magas a tagjárulék, alacsony a segély, bár ő nem fizeti a szakszervezetet. Ö „mindig ott van, ö megállja a helyét". Ha külföldi példákra hivatkozik az ember, válaszolják: Hja, az más, ott van vezetőség, itt nincsenek olyan emberek. Igy lehetne folytatni a végtelenségig, az egymásnak ellentmondó zürzavaros kifogásokat, amelyekkel tudatlanságukat és gyávaságukat palástolni akarják.

Kifogás lehet-e az, hogy nem jó a vezetőség, nem jó a titkár, az elnök? Amikor tudott dolog, hogy a vezetőséget és minden tisztségre kijelölt embereket a közgyülés többsége választja. Tehát be kell menni a szervezetbe, fel kell tárni a hibákat, meg kell győzni a többséget és olyan vezetőség lesz választva, amilyent akarnak, amilyen a legjobban megfelel a célnak.

Magas a járulék, alacsony a segély? Nem a Szövetség és a helyi szervezetek közgyülései, nem maguk a tagok, vagy az általuk választott kiküldöttek határozák meg ezeket? És pedig aszerint, mint amilyen a munkások teherbiró képessége és azon cél szemelőtt tartásával, hogy olyan ellenállási alapot teremtsen a munkásság a maga számára, amellyel fel vehesse a harcot a kapitalisták támadásaival szemben, mert a munkásmozgalom a folytonos harcok sorozatát jelenti, ezek a harcok pedig nem csak erkölcsi, hanem anyagi áldozatokat is igényelnek. De éppen az a jellemző a dologban, hogy azok méltatlankodnak a járulékok és segélyeket illetőleg, akik soha egy bani járulékot sem fizettek. Azonban bérharcok alkalmával éppen ugy igényelik a segélyeket mint a 15—20 éves tagok — mondván: hát mi miből éljünk? Miből tartsunk ki a sztreik alatt?

A szervezetlen munkások, a szervezet munkások élősdijei. Minden bérmozgalmat a szervezet munkások kezdeményeznek, ők harcolnak a béremelésekért, ők harcolnak a bérletörések ellen, a szervezetlenek csak élvezik ezen harcoknak a gyümölcseit. Rossz gazdasági konjuktura idején minden feltételt kénytelenek elfogadni, és igy a legnagyobb bérlenyomókká válnak, mert tudják, ha elbocsájtják sehonnan sem kapnak támogatást. De a szervezett munkás bátrabban ellentáll a kapitalisták nyomásának, bármikor, mert biztos benne, hogy heteken és hónapokon keresztül segélyt és támogatást kap a szervezetétől. Tehát a szervezet munkás még egyénenként is jobban tudja védeni és szolgálni a munkásérdekeket mint a szervezetlen munkás.

A kollektivszerzödések eszméjéért, azoknak a gyakorlati életben való átültetéséért, a szervezet munkások heves és fáradságos küzdelmet folytattak, A munkaadók csak a kényszer hatása alatt kötöttek és kötnek még ma is kollektivszerzödéseket, ami érthető is, hiszen a kollektivszerzödés nélküli állapotban ők határozzák meg egyoldaluan a munkafeltételeket és a munkabéreket szintén egyénenként kedvük szerint határozzák meg. De a kollektivszerzödés egyformán védi minden munkásnak az érdekét.

A kollektivszerzödés szabályozza a tulórákban és ünnepnapokon dolgozott munkaidőre járó megfelelő százalékot, szabályozza a fizetéses szabadságot, az akkordbéreket, a termelés mennyiségét, a felmondási időt stb.. Ezek mind mind felbecsülhetetlen előnyt jelentenek a munkásságra nézve. Azonban egy ilyen kollektivszerzödés kötésnek a megindítása, annak a letárgyalása, borzasztó sok izgalommal, küzködéssel és fáradsággal jár. Hány esetben állnak bosszut a munkáltatók és a legjobb szervezet munkást, a legjobb vezetőt üldözik és bocsájtják el a munkából. Mig a szervezetlen munkások a kisujukat sem mozgatják, a hajuk szála sem görbül meg, sőt, a legtöbbször „jó fiuknak" tünnek fel a munkaadók elött. Nem fáradnak, nem izgulnak, tagjárulékot nem fizetnek, csak élvezik a mások fáradságának gyümölcsét. És még ezek mondják, hogy „én mindig ott vagyok, én megállom a helyemet". Olyanok ezek mint az a hitehagyott, aki azt mondja: nem hiszem az istent, nem hiszem a krisztust, de azért jó keresztény vagyok.

Aki „mindig ott van, aki megállja a helyét", az nem a kerités mögül lesi a mások talaj szántó és teremtő izadságos munkáját, hanem maga is részt vesz a munkában, hogy ne részesüljön érdemtelenül az elért eredményekben. Aki nem akarja a fegyvert, az nem akarja a harcot sem. A szakszervezet az a terep, ahol a proletáriátus harcot folytat a gazdasági érdekei elöbreviteléért. Aki ebben a harcban nem vesz részt, az ellensége ön-ön magának és munkástársainak.

A szervezett munkásságra hárul az a feladat is, hogy a szervezeten kivül állókat felvilágositsák, öntudatra ébresszék, behozzák sorainkba, hogy küzdő és harcoló öntudatos testvérekké válljanak.

Tarts velünk szaktárs !...

A két Internacionálé határozata

A szocialsita munkás Internácionále és a Nemzetközi szakszervezeti Szövetség eggyüttes ülésen foglalkoztak a németországi viszonyokkal. Elhatározták, hogy külön szervezetet alakitanak és pénz alapot létesitenek a német menekültek megsegitése céljából. Franciaországban már 25 ezer menekült német szocialista tartozkodik.

A két Internácionálé eggyütérzését és testvéri szolidaritását fejezi ki a Német munkássággal szemben. Fölhivja az Internácionáléhoz tartozó pártokat, hogy fokozott erövel támogassák és ne engedjék elszunyadni azt az erkölcsi és anyagi természetü bojkotott melyet a világ fejletebb népei mindenütt meginditottak a hitlerizmus ellen.

A két Internácionálé foglalkozott a Juniusra tervezett világgazdasági értekezlettel is. Emlékiratot dolgozott ki amelynek alapkövelelése a következö: Törölni kell a háborus adosságokat, stabilizálni kell a fizetési eszközöket, küzdeni kell az autarhia ellen, föl kell szabaditani az áruforgalmat, meg kell tartani, illetve föl kell emelni a munkabérnivot, és meg kell valositani a 40 orás munkahetet.

Szervezögyülés Lupényban

A lupényi szaktársaink jól látogatott szervező gyülést tartottak a helyi épitőmunkások bevonásával. A Szövetségünk részéről Gârbovean szaktárs, az épitőmuukások szövetsége részéről Ujhelyi elvtárs vettek részt.

Moldován elnök szaktárs tartalmas jelentésben számol be a bányavállalatnál dolgozó ipari munkásság helyzetéről. A bányavállalat a racionalizálás következtében és a kormány között fennálló árdiferenciák miatt több száz munkást bocsájtott el. A vállalat eme elhatározását a szakszervezetek erélyes közbelépésére kénytelen volt megváltoztatni.

Gărboveanu és Ujhelyi elvtársak kimeritő és minden irányban kiterjedő előadásban ismertetik az általános gazdasági helyzetet és a kizsákmányolásra felépitett kapitalista rendszert, melyen csak a szervezkedés erejével változtathat a munkásság.

A gyülés foglalkozott az ifjumunkások megszervezésének problémájával, majd több helyi ügyek elintezése után Moldován szaktárs a mindvégig lelkes hangulatu gyülést bezárta.

Biblioteca Universitară Cluj

A németországi szakszervezetek megsemmisitve és vezetőik letartoztatva

A munka hatalmas és büszke várfalát: a német szabad szakszervezeteket, amit a munkásság hosszu évtizedek folyamán át saját védelmének szempontjából küzdelemmel és vérrel alkotott, tönkretette a szocializmus legindulatosabb ellensége: a fascizmus. A fascista banditák ezen akciójukat a kormány tudtával hajtották végre. Május 2-án a munka ünnepének lezajlása után, katonai segitség igénybevételével megfosztották a munkásosztályt legerősebb támaszától: a szakszervezetektől.

A szakszervezetek vezetőit, a szaklapok szerkesztőit, az Országos Szaktanács és a munkásszövetségek legkiválóbb vezetőit letartoztatták, megkinozták, börtönbe vetették, vagy koncentráló táborokba internálták, helyeiket pedig Hitler csavargókkal töltötték be. Hogy hitvány cselekvésüket betetőzzék, nem elégedtek meg a középkori kinzásokkal, hanem ráfogták, hogy a munkásság vezetői korrumpáltak, az alapokat ellopták, s ezzel legalább látszat okot szolgáltassanak a munkásság egész vagyonának elkobzására.

S mindezek az események nagyon rövid idő alatt zajlottak le, olyannyira, hogy el sem képzeli az ember, ha rágondol az óriási keretek között mozgó szakszervezetekre s e szervezetek által megvalósitott hatalmas dolgokra, ugy az országuk, mint nemzetközi vonatkozásban.

Ha figyelembe veszük azt, hogy Hitler és pénzbeli támogatói: a kapitalisták, az óriási méreteket öltő gazdasági krizis és nyomor következtében, amelyhez segitségül szegődött a bolseviki munkásegységbontás is, sikerült pillanatnyilag a német népet nemzeti és sovin lázállapotba hozni, hogy ezeknek a körülményeknek nyomán követhették el a szakszervezetek elleni becstelen cselekedeteiket, anélkül, hogy a munkásság ellent tudott volna állani.

Ha nem lett volna e rettenetes gazdasági krizis, amely a legsötétebb nyomort zuditotta a munkásság millióira és a középosztály egy részére, ha a kommunisták nem törtek volna a munkásosztály egységére, akkor, amikor a legnagyobb munkásszolidaritásra lett volna szükség, sohasem következett volna be e megsemmisitő rombolás.

A mi testvérszövetségünk, a németországi hatalmas szövetség sem kerülhette ki ezt a sorsot. A szövetség mindkét elnöke Brandes és Reichel szaktársak, valamint Humner szaktárs a szaklap szerkesztője áldozatul estek a május 2-iki eseményeknek.

Kötelességünknek teszünk eleget, amikor ugy őket, mint a guzsbakötött egész német munkásosztályt biztositsuk e nehéz időkben a romániai munkásosztály legmelegebb szimpátiájáról, testvéri együttérzéséről és szolidaritásáról.

A németországi szociáldemokrata párt és a szabad szakszervezetek össze vannak törve, el vannak nyomva, és meg vannak lopva. Azonban nem semisithetik meg az egész világ Marx által kikristályositott célt, mert a legnagyobb terror sem homályosithatja el az elnyomott munkásmilliók szabadság vágyát.

Bármily borzasztó tevékenységet is fejtenek ki a nemzeti örjöngés hullámai, ez a rendszer sem mentheti meg a munkáskizsákmányoláson és profiton alapuló kapitalista rendszert, nem nyujthat kenyeret és szabadságot a sok millió éhezőknek. A magántulajdon alapján álló kapitalista rendszer korszerüsége elmult, ugy németországban, mint az egész világon. Hiábavaló minden kisérletezés: a Marxismus élő valóság és győzedelmeskedni fog bármily erővel szemben.

Ma a német szakszervezeteket nem a munkásság bizalmiai által közgyüléseken és kongresszusokon választott vezetők irányitják, hanem Hitler által kidelegált felelőtlen egyének. Ezek uralkodnak és irányitanak a munkásság megkérdezése nélkül. Elfoglalták az összes munkásszövetkezeteket, munkásbankokat, amelyek milliárd lejnyi vagyonokkal rendelkeztek. E vagyonokat most a kijelölt „megbizottak" kezelik minden ellenőrzés nélkül.

*

A németországi események fenntvázolt körvonalainak tanulságképpen felhivást intézünk a csoport tagjaihoz és mindenekelőtt az ország összes vasmunkásaihoz és azt mondjuk:

Szaktársak, legyetek ébren. Gondoljatok arra a leirhatatlan nyomorra, amelybe a német vasmunkás szaktársaink jutottak.

Tegyetek ünnepélyesen fogadalmat törhetetlen szolidaritásatokról szervezeteitek mellet. Harcoljatok bátran a ti legádázabb ellenségetek a fascizmus ellen.

Szakszervezeti mozgalom Ploesten

Az Országos Szaktanács támogatásával, a ploesti munkásszakszervezetek uj helyiséget béreltek, amely alkalmas arra, hogy az uj otthonban egy igazi szakszervezeti élet kibontakozhasson. Az otthon helysége Str. Ştefan Cel Mare 21 sz. alatt van, ahová a külömböző szakczervezetek be is költöztek.

Tekintve, hogy Ploest igen jelentős ipari gócpont és a petroleumvállalatok nagy létszámu munkást foglalkoztatnak, a legszebb remények kecsegtetnek arra, hogy a szakszervezeti mozgalom itt is gyökeret fog verni és konszolidálodni fog.

A minden árnyalatu kalandorok ideje lejárt. A kommunisták és ghelerteristáktól kezdve egészen a vasgárdisták-ig levizsgáztak a tömegek szemében. Megmutatták foguk fehérjét, és valódi szándékukat, hogy kihasználják a tömegek lelkesedését idegen célokért, idegen érdekekért.

Itt az ideje, hogy a munkásság végre komoly szervezkedési utra lépjen, mert a kebelében duló harcok nagyobb kizsákmányolást mélyebb nyomort eredményeznek.

*

Az „Astra" petroleumvállalat kollektivszerződése julius 1-én jár le. Tekintve, hogy ezen vállalatnál több mint három ezer munkás dolgozik, akik helyesen meghatározott rendelkezéseket tartalmazó kollektivszerződést kivánnak kötni, a ploesti vas és petroleummunkások junius 2-ra délután fél hét órára gyülésre hivja össze az „Astra"-gyári munkásságot a szakszervezeti otthon helyiségébe. E gyülésen lesznek megtárgyalva a kollektivszerződés körüli problémák és szervezkedési kérdések. E gyülésen részt vesz a Szövetség egy kiküldöttje is.

A bukaresti vasmunkásság helyzete

A szakszervezeti mozgalom megalapozása ugar talajon nehéz és fáradságos munka. A szervezeti élet megindítására elhintett mag legtöbb esetben olyan kedvezőtlen körülmények közzé jut, hogy nem csirázhatik, de a már kikelt magot is az élet viharai folyton tépik, folyton gyötrik. Ilyen Bukarest a modern szakszervezeti mozgalom szempontjából. Vad, szántatlan föld, amelyben a szakszervezeti mozgalom nem vert még mély gyökeret és az idők a munkásság feje fölött már tová haladtak, a tempó elmaradt. De azért van itt is kikelt egészséges mag. Van egy kezdet, vannak munkások kiknek szivében az öntudat szikrája lobban. Igaz, a város dolgozó munkásainak számarányához viszonyitva, még igen kevesen vannak.

*

Ezek előrebocsátásával már könnyü dolga akad a kutatónak, hogy a munkások életszinvonalára vonatkozó megállapitásait helyesen fogalmazza meg. Milyen a bukaresti vasmunkás életszinvonala általában? Mennyit dolgozik, mennyit keres és milyenek a munkafeltételei ebben a hatszázezer lakósu városban?

A bukaresti vasascsoport kicsinyszámu, de lelkes vezetőségi tagjai ezekre a kérdésekre akart világosságot deriteni, amidőn elhatározta, hogy az egyes gyárak munkásaival személyesen veszi fel az érintkezést.

Május hó 3-án tette meg a vezetőség az első lépést. A cél a „Lemaitre" gyár.

A gyár kéményén felszálló fekete füstfelhők jelezték, hogy itt még élet folyik, itt dolgoznak. Itt a verejték 300 ember arcán gyöngyözik, egy csekély számu részvényes gondtalan és pompás életének biztositásáért. Tüzes lángnyelvek, dübörgő gőzkalapácsok zaja, gépek sorozatának moraja belevegyülnek a gyár kapuján kivül levő lármás utcai életbe, hogy érdekességükre a bámuló figyelme rájuk irányuljon.

A napi munkaidőnek utolsó negyedórájában vagyunk. Negyedóra és módunkban lesz beszélgetni a szaktársakkal akik szervezetlenek és szivükben az öntudat még nem szántot mély barázdákat. Ott a helyszinen elhatározott tervek alapján mindenikünk külön egy-egy szaktárssal beszélünk és igy több oldalról ismerhetjük meg a dolgok igazi lényegét.

Utunk nem járt kellő eredménnyel. A dolgozó munkások saját társaiktól félnek. Mindenki a másikban egy-egy árulót vél, aki holnap besugja a mesternek, hogy a másik mit akar. *Szervezkedés.* E szónak hallatára beburkolóznak. Azt tudják, hogy a szervezkedés harcot jelent, de önmagukkal szemben bizalmatlanok, tehát nem harcolnak. Inkább huzzák még az igát és dolgoznak olyan munkabérek és munkafeltételek mellett, amelyek a középkori rabszolgát is megszégyenitenék. Szakmunkások 8—10—12 lejjes órabér ellenében robotolnak napi 10 órát.

Ha megcsappan a munka, egy két napra hazaküldik a munkást. A munkástörvényekben előirt jogokról sejtelmük sincs a munkásoknak. Mindenki egyénileg szeretne boldogulni, és igy az erők szétforgácsolódnak, dolgoznak és nyomorognak, dolgoznak és szenvednek.

Ezeket az impressziókat meritette a bukaresti vasas csoport vezetőségének a „Lemaitre" gyárhoz kiküldött tagjai.

De ezek az impressziók arra tanitották a küldötteket, hogy még nagyobb odaadással dolgozzanak a szervezkedés terén és folytassák a munkát mindaddig, amig a gyárak bátortalan félénk munkásaiból felvilágosult öntudatos proletárok lesznek, akik egymásba nem ellenséget látnak, hanem harcos testvéreket találnak és igy karöltve küzdjenek egy nagyobb darab kenyérért.

A zernești vasascsoport ujból megkezdte müködését

A zernesti vas-, fém- és vegyipari munkások helyicsoportja 1928-ban beszüntette működését. Ez a megszünés kapcsolatban áll a Cellulozé-gyárban ugyan az évben történt eredménytelen sztreikkal. A munkásokat letörték és a szakszervezet megszünt működni. A celulozé és papir-gyárak azonban tovább folytatták a munkások kiméletlen kizsákmányolását. A dolgozó munkásság munkabérei munkafeltételei annyira leromlottak, hogy a legszerényebb létminumnak sem feleltek meg.

Ezek a körülmények jutatták a munkásokat azon felismerésre, hogy helyzetük jobbrafordulását csak a szervezkedés utján érhetik el. Ez ügyben május 21-én d. u. 2 órára gyülést hivtak össze „Moşoaia" vendéglőben. A Szövetség Rusu szaktárs által volt képviselve, mig a brassói kerületi szaktanács kiküldte Ciuran, Creţu és Cătoiu szaktársakat. Ciuran szaktárs megnyitja a gyülést, melynek részvevői zsufolásig töltötték meg a termet. A Szövetség részéről Rusu szaktárs ismerteti a Zernesti szakszervezeti mozgalomnak mult eseményeit, kollektivszerződéseit, munka és munkabér feltételeit. Creţu elvtárs a brassói kerületi szaktanács titkára jól felépitett beszédben vázolja a munkásság gazdasági és szociális próblémáit kimutatva, hogy csak az elhatározott és megszervezett munkásság képes a létéért küzdeni.

A gyülés kimondja a papir és cellulozé-gyár munkásainak szervezkedését és egy ideiglenes vezetőséget választott meg.

*

Most, hogy a zernesti vas-, fém- és vegyipari munkások csoportja müködését ujból megkezdte, sok sikert kivánunk azokhoz a harcokhoz melyeket a csoport tagjai érdekeik védelmére kell majd folytassanak.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A munkakamarák beosztása és a választások eredménye

A munkakamarai választások április 23-án zajlottak le az egész országban. Az eredmény nem lehetet kétséges pártunk részére, a szociáldemokrata tömegek élénk részt vettek a választásokban, aminek eredményeknét országos viszonylatban — kivéve a munkaadók szekcióját, — ugy a munkás mint a tisztviselők szekcióiban többséget is szereztek. Bár a polgári pártok és elsősorban a nemzeti parasztpárt élén a munkaügyi miniszterrel, mindent elkövetett, hogy a sárga szervezetek életrekeltésével illetve azok segitségével, kezükbe kaparintsák a kamarák vezetését. Sajnos, ez, a 20 kamara közül 4—5 helyen sikerült is ott ahol a munkások szervezetlenek és öntudatlanok és ahol a kisipari munkaadók szöröstölböröstől átengedték magukak a miniszter befolyásának. Nem mulaszthatjuk el, tanulságképpen rámutatni arra, hogy a kormánylistán egy egész csomó volt kommunista és magukat radikálisnak nevező munkások szerepelnek, olyanok, akik a szociáldemokratákat állandóan rágalmazzák, megalkuvóknak mondják és ők a kormánylistán kerülnek be és a kamarai vezetőség választásánál a kormány jelöltjeire szavaztak.

A szaktársak tájékoztatására itt közöljük a kamarák beosztását és a választások eredményeit:

A munkakamarák száma, székhelye és azon megyék amelyek az egyes kamarai székhelyekhez tartoznak:

Székhely	MEGYE
1 Arad	Arad, Bihor
2 Bacău	Bacău, Neamț, Baia
3 Braila	Brăila, Ialomița, R.-Sărat, Tulcea
4 Brașov	Brașov, Făgăraș, Treiscaune
5 București	Ilfov, Teleorman, Vlașca
6 Cernăuți	Cernăuți, Hotin, Câmpulung Rădăuț Storojinet Suceva
7 Chișinău	Lăpușna, Bălți, Orhei, Soroca, Tighina
8 Cluj	Cluj, Năsăud, Someș, Turda
9 Constanța	Caliacra, Constanța, Durostor
10 Craiova	Dolj, Gorj, Mehedinți, Romanați, Vălcea,
11 Deva	Alba, Hunedoara
12 Galați	Covurlui, Putna, Tecuci, Tutova
13 Ismail	Cahul, Cetatea-Albă, Ismail
14 Iași	Iași, Botoșani, Dorohoi, Fălciu, Roman, Vaslui
15 Pitești	Argeș, Muscel, Olt
16 Ploești	Prahova, Buzău, Dâmbovița
17 Satu-Mare	Maramureș, Sălăj, Satu-M.
18 Sibiu	Sibiu, Tărn.-Mare, Tărnava Mică
19 Trg.-Mureș	Mureș, Ciuc, Odorhei
20 Timișoara	Caraș, Severin, T.-Torontal

A munkakamarai tagok száma szakosztályonként és összesen:

Munkakam. székhely	Ipari alkalmazotak sz.	keresk. alk. és magán tisztv. sz.	Kisiparosok száma	Kamarai tagok sz. összesen
Arad	25	10	15	50
Bacău	25	12	13	50
Braila	19	10	21	50
Brașov	25	12	13	50
București	28	14	18	60
Constanța	25	11	14	50
Cernăuți	26	10	14	50
Chișinău	19	10	21	50
Cluj	30	11	19	60
Deva	30	10	10	50
Craiova	24	12	14	50
Galați	28	14	18	60
Iași	24	11	25	60
Ismail	25	11	14	50
Pitești	24	10	16	50
Ploești	25	10	15	50
Satu-M.	28	10	12	50
Sibiu	24	11	15	50
T.-Mureș	26	10	14	50
Timișoar	25	11	14	50
Összesen	505	220	315	1040

A választások eredménye: A 505 munkás mandátumból 480 ismeretes (Bacăuban junius 11-én lesz választás) amelyből 349 esik a Szociáldemokrata pártra, 57 a kormánypártra, 34 a liberális pártra, 12 a kommunista pártra és 28 vegyes (párton kivüli).

A 220 tisztviselői mandátumból 71 szociáldemokrata, 69 kormánypárti, 21 liberálls, 2 kommunista és 57 vegyes (párton kivüli).

Kisiparos mandátumokat szereztünk Cernăuțon, Clujon, Satu-Mare-n és Ismailban.

Az ipari munkások szakosztályaiban többségben vagyunk: Arad, Braila, Brașov, București, Constanța, Cernăuți, Cluj, Craiova, Galați, Ismail, Satu-Mare, Sibiu, Timișoara és Trg-Mureș.

Tisztviselő szakosztályokban többségben vagyunk: București, Cernăuți, Cluj, Ismail, Satu-Mare és Aradon.

Az összes munkás és tisztviselői mandátumok száma 700, amelyből 420 a szcciáldemokrata szervezetekre esik, vagyis az összes mandátumok 60 százaléka.

*

A kamarák vezetőségének megválasztása már mindenüt megtörtént, de sajnos müködésüket még sehol sem kezdték meg. A legtöbb helyen sem pénz, sem helyiség nem áll rendelkezésükre a kamarák vezetőségeinek, miáltal iluzorusá válik, minden a törvényben meghatározott hatáskör és minden reménység ami a munkakamarak intézményéhez füződik

Párt kongresszus után

România Szociáldemokrata munkássága május havábbn tartotta 15-ik kongresszusát. Szinte azt mondhatjuk, hogy ennél sulyosabb és vészteljesebb időkben még nem ült össze tanácskozásra România proletáriátusa mint a jelen kongresszus alkalmával. Ma, mikor diadal ünnepét üli a reakció a földgömb különböző pontjain, ma, amikor a világ gazdasági krizis tetőfokra hágott, ma, amikor e szörnyü világégésnek lángnyelvei országunk gazdasági és politikat életét is csapdossák, ebben a sulyos időkben emeli fel szavát a Szociáldemokrata párt és megálljt kiált a hatalom kezelőinek, amely kiáltásból egyetlen gondolat csendül ki: szabadságot, jogot, munkát és kenyeret a dolgozó nép millióinak, mert különben elpusztul a természet legdrágább kincse: az emberi élet.

A kongresszus hatalmas, imponáló és felemelő volt minden egyes résztvevőire, a párt minden egyes tagjára és mindazokra, akik a demokráciának és a nép érdekeinek igaz hivei. Akik ennek a pártnak a programjába és célkitüzéseiban biznak azok nem csalatkozhatnak, mert a párt alapja: az osztályharc. Ebből az elvi alapból indul ki minden aktivitása s hogy erről az utról nem térhet le ennek biztosiléka azon tömegek ellenőrzése, amelynek az érdekében folytatja a harcot.

Ez a kongresszus csalhatatlan bizonyitéka volt az egységnek, az összetartásnak és a párt életre hivatotságának. Az elmult évek sorain a burzsoázia részéről gyakran hallottunk nyilatkozatokat, gyakran olvastunk tendenciózusan beállitott ujság közleményeket a szociáldemokrácia csődjéről, felmorzsolásáról, de mindazok akik ezt szivből kivánták és szerették volna, egy csalódással többet könyvelhetnek el, mert a párt áll és a Szociáldemokrata tömegek töretlen hite nyujtja a biztos alapot a további küzdelemre.

És amint jámbor óhaj maradt a polgári világ elképzelése, az maradt a bolsevisták akarata is. Hiába forditják minden aktivitásukat pártunk szétrombolására, hiába zuditották a rágalmak áradatát a pártra és annak vezetőire, hiába vonultatták fel az agentprovokatörök seregét, mert minden támadás megtört a Szociáldemokrata tömegek acélfalán.

Hatalmas, értékes és küzdelemteljes munkáról számolt be a pártvezetőség a kongresszusnak. Az ország gazdasági és politikai küzdőterén mindig az elsők között volt a párt. 1930 óta két országgyülési képviselői választáson vett részt. 1931-ben 94.957 és 1932-ben 101,068 szavazatot kapott a Szociáldemokrata párt, dacára a választások alatt történt hatósági üldözéseknek. Részt vett továbbá az összes községi és megyei tanácsválasztásokon szintén eredményesen. A propaganda és politikai népgyülések százain folytatta a felvilágosiló munkát, minek eredményeként a pártszervezetek száma az ország minden részében emelkedett. A röpiratok százezreivel és más propaganda sajtó termék és a személyes agitáció utján hatolt be a világtól elzárt falvak népe közé. A parlamentben élénk küzdelmet folytatott az elnyomottak érdekében.

Mindenesetre nem végezhette el mindazt, amit mindnyájan szeretnénk és akarnánk, hiszen számot kell vetni azon akadályokkal amelyek a pártvezetőség munkája elé gördültek, s ezek latbavetésével kell birálni a pártvezetőség beszámolóját. A kongresszuson elhangzott felszólalások tulnyomó részben tényleg a tárgyilagosság keretén belül mozogtak. Természetes, hogy mint mindig, most is akadtak türelmetlenkedők, a helyzetet kissé félreismerők, akik még az ugynevezett tüzpróbán nem estek át, de ha majd ezek is izelitőt kapnak belőle és ha majd egyszer a felelőség mellett kell az elméleti elképzeléseket át ültessék a gyakorlati életben, minden bizonynyal majd ők is kénytelenek lesznek halgatni, az övékéhez hasoló felszólalásokra.

A kongresszus a tanácskozások folyamán minden a munkásosztályt érintő kérdésekben, ugy gazdasági mint politikai szempontból, leszögezte álláspontját. Üdvözletét küldte a börtönben szenvedő Bujor elvtársnak és követeli a szabadonbocsátását. Tiltakozását fejezte ki a német fascismus brutálitásai ellen és testvéri együttérzésről biztositotta a reakció által sujtott német munkásságot. Hitet tett a kongresszus a demokrácia mellett, de csak azokkal szembeu alkalmazza, akik maguk is a demokrácia alapján állanak. Az egységfront kérdésében megállapitotta, hogy azt a kommunisták nem akarják, csupán taktikai jelszónak használják a tömegek megtévesztésére. Uj utakat szabott meg, a földmüvesnép megszervezésére és ismételten leszögezte álláspontját a kisebbségi sorsban élő nemzetiségek jogai tekintetében. Tiltakozott az országban fenálló ostromállapot ellen és követeli a kormánytól olyan gozdasági rendszer bevezetését, amely munkához és kenyérhez juttatja a sinylődő és szenvedő proletáriátust.

Ezen utmutatások alapján halad tovább a Szociáldemokrata párt és ha egymást támogatva mindnyájan ezen az úton haladunk, ha a munkából lelkesülten kivesszük a részünket, akkor méltók leszünk az osztályharcos szociáldemokrata párt eszméjéhez, mely eszme a proletáriátust a végső felszabadulásához vezeti.

Uj kolektivszerzödések

Amint mult számu szaklapunkban is jeleztük a **cluji** Dermata cipőgyár vasmunkás sainak kollektivszerződése lejárt. Az uj szerződésre vonatkozó tárgyalásak befejezést nyertek és az uj szerződés egy évre köttetett meg ez év május 1-től kezdődőleg. A szerződébiztositja a vasmunkások eddigi órabérét és minden. a régi szerződésben foglalt jogokat, amelyeket a munkások eddig is élveztek. Módosult a kollektivszerződés lejáratának határideje is, amennyiben jelen szerződés nem februárban, tehát a legrosszabb időben jár le hanem május elsején.

A Zsilvölgyi

bányáknál foglalkoztatott munkások kollektivszerződése junius elsején járt le. A munkások és a bányavállalat képviselői az uj szerződésre vonatkozó tárgyalások folyamán olyan megegyezésre jutottak, hogy a lejárt szerződést 1 évre hosszabbitják meg, a régi szerződésben foglalt változatlan feltételek mellett.

Bár ezek a szerződések ujabb eredményeket nem biztositanak, de a szervezettség erejének fényes bizonyitéka, hogy a nehezen szerzett meglévő jogokat a munkásság meg tudja védeni még a mai sulyos gazdasági körülmények közepette is ott, ahol a szervezkedés eszméje nem pillanatnyi szalmaláng, hanem a munkásság ereje, bizalma, hite és harci vára.

Az ifjumunkás kérdésröl

Mit csináljunk a szabad idönkben?

A legtöbb ifjumunkás a rendelkezésére álló szabad időt, sajnos, utcai játékokkal, tartalmatlan és jellemtelen „szorakozásokkal", koborlással, piszkos telkeken való labdarugással, amelyet „sport"-nak neveznek, esetleg alkoholos mulatozásokkal tölti el. Ez a szomoru valóság azt mutatja, hogy az ifjumunkások számára biztositott több szabad idő még korántsem jelenti az ifjuság testi és szellemi épülését, hanem csupán ennek a lehetőségét. Ennek tudatában a rövidebb munkaidő térfoglalásával párhuzamosan az ifjumunkásoktatás szervei több gondot kell forditsanak annak a megfigyelésére, hogy az ifjumunkások mit csinálnak a szabad idejük alatt és igy a szerzett tanulságok alapján kell őket ráneveljék a szabad idő okos és hasznos fölhasználására.

Nemcsak az ifjumunkások egyéni fejlődését és a munkástársadalom céljait, hanem a kultura és a gazdasági élet általános érdekeit is szolgálja tehát az a tevékenység, amely az ifjumunkásokat a műhelyenkivüli idö értékelésére tanitja.

A szabad idő helyes fölhasználása különösen az ifjumunkásoknál rendkivül fontos, mert az ő munkaidejüket a munkáltató akárhányszor önkényesen is megtoldja, igy a fönmaradó kevés időt kell felhasználniók a rendszeres önképzésre és a helyes értelemfejlesztésre. Ahhoz, hogy az ifjumunkások egyéni boldogulásának utja járhatóbbá legyen, másrészt, hogy teljesithessék a saját osztályukkal szemben való kötelességeiket, arra van szükség, hogy megszerezzék azokat az ismereteket, amelyek nemcsak az iskolai nevelés hiányosságait potolják, hanem tulmenően, képességeik kifejlesztésével teljes szellemi fölkészültségre mutatnak.

A most növekvő muukásfiatalságra sulyos és komoly föladatok várnak!

Amit az elődök hosszu évtizedeken keresztül létrehoztak és megalapoztak, azt nekik kell nemcsak megtartaniók, de továbbfejleszteniők is. A megélhetés biztositása a mozgalom haladása alapos és sokoldalu tudást megfontolt gondolkodást és határozott meggyőződést követel. Az élet mai kavargó viharában az a munkás, akit nem sarkal a tudásvágy, nem figyeli érdeklődéssel a világ és az élet dolgait, nem mutat törödést a kultura megnyilvánulásai iránt és tájékozatlan a társadalom kérdéseivel szemben, nem érvényesülhet az életküzdelemben, mig a munkásság társadalmi és gazdasági haladásának egyenesen kerékkötöje. Ezért kell az ifju proletároknak minden szabad pillanatukat a tanulásra és az olvasásra fölhasználniók! Ezért kel abbahagyniók a szabad idejök elpocsékolását jelentő haszontalanságokat és teljes erejükkel azon lenniők, hogy szert tegyenek a fölszabaditó müveltségre és az előrevivő tudásra. Ezért kell szakitaniók azokkal a szokásokkal, amelyeknek eddig rabjai voltak és a sportpályáról, a tánciskolából a kocsmából és a grundról az előadótermek, tanfolyamok és könyvtárak felé elindulni.

A szabad idő helyes fölhasználása az életre és a jövőre fölkészülés alapja. Ezt tartsa maga előtt minden ifjumunkás, aki akár a saját renyhesége és könnyelmüsége, akár a pajtások rábeszélése folytán, szabad idejét nem arra használja fel, hogy tudását megsokszorozza, intelligenciáját növelje és képességeit kifejlessze. Akik már rátaláltak erre az utra és a munkahely szürke falai közül kiszabadulva, a robotos órák után következő szabad perceiket a szellem tökéletesitése és a test ápolása között osztják meg: tanitsák meg erre azokat is akik öntudatlanságukban a káros megszokások és helytelen időtöltések rabjai.

Vegyen példát minden ifjumunkás a munkásosztály nagyjaitol, a szocialista munkásmozgalom kiváló vezetőitől, akiket ernyedetlen kitartással és odaadó szorgalommal a folytonos tanulás képesitett arra, hogy az első sorokban harcoljanak a munkások ügyéért és akiknek ifjumunkáskorukban talán még kevesebb szabad idejük volt, mint a ma ifjumunkásainak.

Félre tehát a haszontalan időtöltéssel az időrabló, testre-szellemre ártalmas „szorakozások"-kal! A szabad idő helyes fölhasználása legyen a cél, erre törekedjék minden ifjumunkás, hogy az uj munkásnemzedék kellő fölkészültséggel vigye tovább a munkásosztály haladását.

Az Arzenál munkásainak helyzete

Az Arzenál, valamint a tölténygyár és a hadsereg ruhakészitő üzeme mintegy másfél év óta becsukták kapuikat.

Az Arzenál 800 munkását, a tölténygyár és ruhakészitő üzem 1500 munkását másfél év óta szélnek eresztették. 15 napi felmondással e három üzem összes monkásait elbocsátották és nem kapták meg még azt a kártalanitást sem, amelyet a munkaszerződések törvénye a fizetéses szabadságra és egyéb jógokra előir. A hadsereg ezen üzemeiben dolgozó munkásság egyéni szerződés alapján dolgozott, melyből hiányoztak a munkásság jogaira vonatkozó rendelkezések, csupán a munkások kötelességeit és a munkában tanusitandó fegyelmezettséget tartalmaztak. A munkaadónak az alkalmazottaival szembeni kötelezettségéről egy szó sem volt. Ez a helyzet egyébként a dolog természetéből adódott, mivel egyetlen munkás sem volt szervezve és ennek következtében senkinek sem volt meg a bátorsága arra, hogy bármily jogos követelésért, mint egyén sikra szálljon.

A hadügyminisztérium hatásköre alá eső ezen üzemek munkásaival szemben óriási nagy igazságtalanságot követtek el. Még 1931-ben megkezdték az ugynevezett „áldozati adó" levonását, valamint a 4 és 8 százalékos adó levonását minden munkástól.

Ezen levonások folytatódtak 1932. évre is, mig a pénzügyminisztérium jogügyi osztálya oly irányu döntést hozott ebben az ügyben, hogy az ideiglenes jelleggel biró munkások nem esnek áldozati adó alá.

Az 1933-as év telén kezdtek az Arzenál munkásai érdeklődni a szakszervezeti mozgalom iránt. Eljöttek a Szövetségbe, hogy igénybe vegyék támogatását arra, hogy a 3 millió 36 ezer lej áldozati adó cimen levont összegeket visszakapják. A szövetség Rusu szaktársat megvizva meginditotta az akciót, melynek eredménye folytán április 20-án és május 22-én a teljes összeget kifizették a munkásoknak. A bukaresti vasascsoportba beiratkozott eddig 168 arzenál munkás, akik járulékaikat egy fél évre előre kifizették.

Ugyancsak e közbejárások nyomán kapták meg 5 millió lejjes járandóságukat a tölténygyár munkásai, akik előzőleg sorsukat két ügyvédre biza 600000 lej erejéig nyuzták meg az éhező proletár férfiakat és asszonyokat.

Az arzenál munkásai a szervezkedés utjára tértek, mert meggyőződest szereztek arról, hogy csak ez uton érhetnek el eredményeket.

Az Ausztriai Vas és Bányamunkások Szövetségének kongresszusa

Az Ausztriai Vas és Bányamunkások Szövetsége ez év április 22—23-án tartotta meg 16-ik kongresszusát nehéz politikai és gazdasági körülmények között. Siegel szaktárs a Szövetség alelnöke megható szavakban emlékezik meg a Szövetség két elhunyt elnökéről, Domes és Ianitsek szaktársakról kik egész életüket a munkásmozgalomnak áldozták.

Foglalkozik azután a munkanélküli vasmunkások tragikus sorsával. 75.000 a munkanélküli vasmunkások száma melyből 40.000 Bécsre esik.

Napirend előtt, a német munkássághoz intézet üdvözlő levelet olvasnak fel, mely munkásság ma a Hitlerista fascizmus béklyóiban szenved. Egy másik határozati javaslat a munkanélküli segély leszállitására vonatkozó kormány rendelet ellen tiltakozik.

Gogler szaktárs az elnökség jelentését olvassa fel, rámutatva, hogz a gazdasági krizis az, üzemek megszünése és a munkás elbocsájtások következtében.

A taglétszám 118.315-ről (1929-es év), 79399-re esett. A jelenlegi taglétszámból Bécsre esik 51.444 tag. A Szövetség 1930—1932-ik években $7^1/_2$ millió schilling (kb. 150 lej), munkanélküli segélyt fizetett.

Ezen időben a kiadások összege $12^1/_2$ millió schilling (250 millió lej) volt, mig a járulékokból befnlyt összeg 9 millió Schillig (180 millió lej). Ilyen körülmények között a Szövetség vagyona 6 millió Schillingről 2.689.090 Schillingre apadt. Hogy a fennálló nehézségekel leküzdjék a Szövetség a legnagyobb takarékosságot vezette be.

A kongresszus többek között a járulékok módositását határozta el. Az első osztályban tartoznak a 21, évet betöltött szakmunkások és 1.10 schilling (24 lej) járulékot fizetnek. A másod osztályba tartoznak a 19—22 éves munkások és 90 Groschen (20 lej) járulékot fizetnek. A harmadik osztályban tartoznak a többi más munkások és 70 Groschen (16 lej) járulékot fizetnek.

A segélyek is szabáfyoztattak. Az első osztályu tagok 12 héten át 2—6 schilling, II.-ik oszt. 1.70—4 schilling, III.-oszt. 1.50 3 schilling munkanélküli segélyt kapnak.

Sztrájksegély: I. oszt, 14—26, II. oszt. 12—20, III. oszt. 10—16 schilling.

Az utódokat megilletö segély: I. oszt. 20—50, II. oszt. 16—32, III. oszt. 12—20 schilling.

A kongresszus szabályozta a küldöttek azon számáf, amelyet a csoportok a jövő kongresszusra küldhetnek.

Ezután Dr. Karl Renner elvtárs tartott nagy vonalu beszédet a világ gazdasági és politikai helyzetről.

Az uj vezetőségben megválasztottak: Elnök Hogler Franz, alelnökök: Bauer Reisinger és Schafranek. Központi titkár Tomandl, pénztárnok Dovcsak és lapszerkesztő Fuchs.

*

Szövetségünk a fenálló gazdasági nehézségekre való tekintettel nem képviseltethette magát, hanem levél és távirat utján kivánt sikert a tanácskozáshoz és testvéri együttérzésről biztositofta az osztrák szaktársakat.

Olvassátok a

Munkás Ujságot

Tudomásul

1933. április 18-án megtartott rendkivüli vezetőségi ülés foglelkozva Krantwurst szaktársnak Rausch Herman szaktárs ellen hozott vádjával megállapitja, hogy Rausch az alábiak szerint nyilatkozott: „Engem még nem hivtak egy Gruber lakására".

Megállapitást nnyert, Krantwurst nem járt Gruber meghivására ennek lakására, tehát mint főbizalmiférfi helyesen járt el, ennek folytán minden gyanu ok, minden feltételezés róla elhárul. A vezetőség megállapitja, hogy Rausch szaktárs nyilatkozata nem folyt helyes még akkor sem ha kijelentését ideges körülmények között tettte meg.

Fölhivatik mindkét szaktárs, hogy a mozgalom általános érdekeit figyelembe véve, az ügyet tekintsék lezártnak és karöltve dolgozzanak tovább a szakszervezeti mozgalom érdekeiért. Resica 1933 április 18.

Nyilatkozat

Alulirott sajnálatomat fejezem ki, hogy okot szolgáltattam a szervezetből való kizáratás somra. Ezennel kijelentem, illetve kérem az ujból való felvételemet és igérem, hogy a jövőben szervezett munkáshoz méltó magatartást fogok tanusitani és mint ilyen harcolni fogok a munkás érdekekért.

Kiss János

Előttünk: Moldovan N.
Besenyei A.

Redactor responsabil Al. Bartaliş

Tip. „Presa" Str. Blănari 29